

ganske simpelt. Naar det ærede Medlem har talt om, at der er andre Lande, som give større Tilskud til deres Theatre end vi, da kan dette gjerne være saa, og det skal jeg ikke sige Noget om; men naar man derfra vil hente noget Beviis med Hensyn til Bevillingen for vort Theater, da er der mange andre Ting, som maa tages med i Betragtning; hvad det for det Første kommer væsentligt an paa, er de forskjellige Landes pecuniaire Kræfter og dernæst de stedlige Forhold, navnlig hvor Theatrene ligge, samt flere andre Hensyn. At paavise, at der gives Lande i Europa, der give større Tilskud til deres Theatre end Danmark, er et temmelig svagt Beviis for Nødvendigheden af den Sums Størelse, som vi her give. — Naar den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) har talt om, at det vilde være et mishlykket Forsøg i dette Dieblik at forandre dette Forhold, da skal jeg bemærke, at jeg jo heller ikke har gjort et saadant Forsøg, da jeg ikke har stillet noget Forslag i den Henseende; jeg havde desuden ikke ventet nogen Discussion i denne Sag, fordi jeg udtalte de Par Ord, som jeg troede at skulde Thinget. — Hvad Overenskomsten med Theatret angaaer, da skal jeg ikke nægte, at det ogsaa har bidraget Noget til, at jeg, om jeg saa maa sige, halvt om halvt trak mig tilbage fra dette Punkt. Jeg skal forøvrigt med Hensyn til denne Overenskomst bemærke, at det af den daværende høitærede Kultusminister, det nuværende ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall), blev bestemt udtalt, dengang en Lov, sigtende til at ordne Theatrets økonomiske Bestyrelse, forelaa til Behandling her i Thinget, at man havde betragtet Summen som varierende mellem 40 og 50,000 Rb., saa Accorden er ikke saa ganske rigtig holdt fra den anden Side, naar man stadig skal betale Maximum. Vi have tidligere været vant til 45,000 Rb., og denne Sum har den høitærede daværende Minister formodentlig havt for Die, idet han opstillede Summen varierende mellem 40 og 50,000 Rb., men som sagt Maximum maa vi jo finde os i. Hvad det angaaer at betage det Rgl. Theater de Forrettigheder, som det nu er i Besiddelse af fremfor de andre praktiserende Theatre her

i Byen, skal jeg ikke nægte, at det ogsaa for mig synes at kunne have nogen Betænkelse ved sig, idet jeg nemlig antager, at forsaavidt disse Forrettigheder blive hævede, saa vil den naturlige Følge deraf blive, at Tilskuddet fra Statskassen til det Rgl. Theater bliver større, men paa den anden Side kan jeg ikke nægte, at det i Analogi med Næringsfriheden synes at have Endeel for sig; Spørgsmaalet staaer for mig derfor meget tvivlsomt. — Hvad der er udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (G. Winther), at et af de private Theatre har virket ophidsende paa Stemningen her i Byen, da troer jeg, at det er en Sag, der ordner sig selv. Jeg troer ikke, der er nogen Fare paaferde i saa Henseende, — Theatrene ere som enhver anden Boutik; de Varer, man synes at man til en vis given Tid kan tjene bedst paa, lægger man frem paa Disken; man benytter det gunstige Dieblik for at gjøre sin Fordeel, — Man kan ikke vente, at saadanne Institutioner eller Næringsdrevende have Almeenvellet for Die til enhver Tid; de maae ogsaa have deres egen Existent for Die. Forøvrigt troer jeg, som sagt, at disse Stemninger nok ville ordne sig af sig selv, naar Folk komme til Besindighed, og det er ikke umuligt, at den Fordeel, som derved er indvunden for et Theater, maaskee i Tidens Løb igjen kan tabes.

Ordføreren: Jeg skal med Hensyn til hvad der blev bemærket af den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (G. Winther) for det Første udtale, at ikke de allerførste æsthetiske Misgreb og de hæsligste Udtryk af Bindsyge, hverken paa Theatret eller andetsteds, nogenfinde skulle bringe mig til at tale for Censur eller andre oppresjende Forholdsregler. Jeg skal dernæst udtale, at jeg ikke har talt om Tilskynet med de private Theatre, men jeg har talt om en Fortolkning af de Privilegier, de have, og har ønsket, at de maatte blive noget mere liberalt fortolkede. Hvad der er blevet anført af den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) kunde jeg være enig i — jeg siger: jeg kunde, men jeg er det ingenlunde i dette Tilfælde — thi ogsaa jeg er paa det Bestemteste for Næringsfrihed